

۱ آرایه متناسب با هر گزینه کدام است؟

- (الف) حسن تعلیل
(ب) جناس
(ج) اسلوب معادله
(د) تضاد
- (۱) تار زلفت را جدا مشاطه گر از شانه کرد / دست آن مشاطه را باید جدا از شانه کرد
(۲) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مردادمه و گاه دی اش نام نهادند
(۳) عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل یکسان می کند پست و بلند راه را
(۴) طاق پذیر است عشق جفت نخواهد حریف / بر نمط عشق اگر پای نهی طاق نه

۲ وابسته وابسته در همه گزینه‌ها، به جز یکسان است.

- (الف) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران
(ب) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند
(پ) محمل بدار ای ساروان تندی مکن با کاروان / کز عشق آن سرو روان گویی روانم می رود

۳ در عبارت «بعد از خواندن این مطلب، متوجه شدم که دنیا عجیب فراموش کار است! بیست سی سال پیش چه کارها کرده!»:

- (الف) نوع وابسته و وابسته را بنویسید.
(ب) نمودار گروه اسمی را که در آن وابسته و وابسته آمده، رسم کنید.

۴ مراد از «سر پر زدن» در عبارت «به قول بیرجندی‌ها در این دو شهر، تنها، یک سرپری زدیم» چیست؟

۵ در بیت «محرّم این هوش جز بی‌هوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست»:
(الف) وابسته و وابسته را مشخص کنید.
(ب) نوع وابسته و وابسته را بنویسید.

۶ نمودار گروه اسمی «دو تخته فرش» را رسم کنید و نوع وابسته و وابسته را در آن تعیین نمایید.

۷ معنی هریک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.
(۱) برکن ز بن این بنا که باید / از ریشه بنای ظلم برکنند
(۲) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.
(۳) هرکسی از ظنّ خود شد یار من / از درون من نجست اسرار من

۸ با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید.
«خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان / این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند»
(الف) نقش دستوری واژه «بغداد» چیست؟
(ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید.
(ج) یک پیوند وابسته‌ساز در بیت بیابید و بنویسید.

بیت «راستی خاتم فیروزه بواسحاقی خوش درخشید / ولی دولت مستعجل بود»، چه مفهوم مشترکی با نوشته‌ی زیر دارد؟

«آخرین چراغ امپراتوری روم را موسولینی روشن کرد که چند صبحی تا حبشه و قلب آفریقا نیز پیش راند اما همه می‌دانیم که دولت مستعجل بود.»

هریک از ابیات زیر، بر چه مفهومی تأکید دارد؟
الف) جامه‌ای کاو نشود غرقه به خون بهر وطن / پدَر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است
ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ و کجا بود؟ و کی اش نام نهادند؟

در هر یک از گروه‌های اسمی زیر، نوع وابسته‌ی وابسته را تعیین نمایید.
الف) هفت فرسخ راه
ب) دامنه‌ی کوه‌های شمالی

واژه‌ی «طاق» در جمله‌ی «دیوارهای کهن روم که هنوز طاق ضربی دروازه‌های آن باقی است»، با همین واژه در کدام مصراع هم‌معنی است؟
الف) طاق‌پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف
ب) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است

در نوشته‌ی زیر، یک «نقش تبعی» با ذکر «نوع» آن مشخص کنید.
«رم، پایتخت ایتالیا، شهری است قدیمی. دیوارهای قطور و باروهای دودخورده‌ی آن به زبان حال بازگو می‌کند که ...»

نوع «وابسته‌ی وابسته» را در گروه‌های اسمی زیر تعیین کنید.
الف) اسیر این جهان
ب) هفت فرسخ راه

عبارت و بیت‌های زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید.
الف) یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.
ب) کاووس کیانی که کی‌اش نام نهادند / کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند؟
پ) دل‌گرمی و دم‌سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند

واژه‌ی «طاق» در هر بیت، به چه معناست؟
الف) طاق‌پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف / بر نَمَط عشق اگر پای نهی طاق نه (خاقانی)
ب) نهاده به طاق اندرون تخت زر / نشانده به هر پایه‌ای در گهر (فردوسی)
پ) چون ابروی معشوقان با طاق و رواق است / چون روی پری‌رویان با رنگ و نگار است (منوچهری)

معنی و مفهوم عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.

نمودار پیکانی گروه اسمی «سه کیلو سیب» را رسم کنید.

در عبارت زیر وابسته‌ی وابسته را بیابید، نوع آن را بنویسید. سپس نمودار پیکانی آن را رسم کنید.
معلم، کتاب درس‌خوان‌ترین دانش‌آموز را برداشت و نکات برجسته‌ی آن را که در حاشیه نوشته شده بود، به دوستان دیگر نشان داد.

در جمله‌ی «در هفته‌ی گذشته من و برادرم، حسین، از شهر کتاب پنج جلد کتاب خریدیم.» کدام واژه «ممیز» است؟

دو واژه‌ی «تخته» در عبارت‌های زیر از نظر دستوری چه تفاوتی با یکدیگر دارند؟
الف) یک تخته فرش
ب) بهترین تخته‌ی کلاس

۲۲ برای واژه‌ی «توپ» نمودار پیکانی گروه ممیزدار را رسم کنید.

۲۳ در عبارت «دو جلد دیوان شعر خریدم»، ممیز کدام است؟

۲۴ در جمله‌ی «دلوران این سرزمین شجاعانه مبارزه کردند تا نیاز به هم بستگی را به دیگران بیاموزند.» الف) «متمم اسم» کدام کلمه است؟
ب) کدام واژه «صفت مشترک با قید» است؟
ج) «وابسته‌ی وابسته» را بیابید، نوع آن را بنویسید برای آن نمودار پیکانی رسم کنید.

۲۵ در جمله‌ی زیر یک «قید صفت» و یک «مضاف‌الیه مضاف‌الیه» مشخص کنید.
«یک بیت شعر زیبا، تأثیری فوق‌العاده شگرف در روحیه‌ی افراد جامعه دارد.»

۲۶ برای واژه‌ی «یخچال» یک ممیز و یک صفت شمارشی بنویسید.

۲۷ برای ترکیب «لبه‌ی دیوار باغ» نمودار رسم کنید.

با توجه به عبارت زیر به دو سؤال بعد پاسخ دهید.
«روستای ما کلاس ششم ابتدایی نداشت. ناچار می‌بایست ده فرسخ راه را می‌پیمودم، به شهر می‌رفتم.»

۲۸ هسته‌ی گروه اسمی مشخص شده در عبارت بالا چیست؟ نام وابسته‌های آن را بنویسید.

۲۹ در عبارت فوق «ممیز» کدام است؟

۳۰ دو جمله مثال بزنید که در آن‌ها واژه‌های «کتاب» و «کاغذ» مضاف‌الیه مضاف‌الیه قرار گیرند.

د (۴)

ج (۳) (ص ۴۸)

ب (۲) الف (ص ۶۲)

۱) ب

گزینه پ - وابسته وابسته صفت مضاف‌الیه است. آن: صفت مضاف‌الیه / روان: صفت مضاف‌الیه (ص ۶۷)

۳) الف) صفت مضاف‌الیه

ب) خواندن این مطلب (ص ۶۳)

۴) توقف کوتاه (ص ۶۱)

ب) صفت مضاف‌الیه (ص ۴۷)

۵) الف) این

۶) رسم نمودار: «دو تخته فرش»

نوع وابسته وابسته: ممیز (ص ۶۵)

۷) ۱) این ظلم حاکم را همچون خانه‌ای ویران کن؛ زیرا باید ظلم را از پایه و اساس از بین برد. (ص ۳۵)

۲) روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می‌بردند و اطاعت می‌کردند. (ص ۶۲)

۳) هر کسی از دیدگاه خودش با عارف همراه می‌شود و حال درون او را درک نمی‌کند. (ص ۴۶)

۸) الف) مسند ب) خون ضعیفان ج) که (ص ۶۲)

۹) زودگذر و ناپایدار بودن قدرت (ص ۶۲)

۱۰) الف) وطن‌پرستی یا جان‌فشانی در راه وطن (ص ۲۹) ب) ناپایداری قدرت (ص ۶۲)

۱۱) الف) ممیز ب) صفت مضاف‌الیه (ص ۶۵)

۱۲) گزینه ب پاسخ صحیح است. (ص ۶۵)

۱۳) بدل: پایتخت ایتالیا (ص ۶۲) معطوف: باروهای دودخورده

۱۴) الف) صفت مضاف‌الیه (ص ۶۷) ب) ممیز (ص ۶۶)

۱۵) الف) مجاز: «دنیا» مجاز از مردم دنیا / کنایه: «چشم داشتن»: توجه داشتن - «چشم می‌زد»: می‌ترسید

ب) تلمیح: پادشاهی کاووس / کنایه: کی بود؟ کجا بود؟ کی‌اش نام نهادند: کنایه از به سرعت سپری شدن ایام عمر /

جناس همسان: کی و کی

پ) تضاد: دل‌گرمی، دم سردی / مرداد ماه، دی ماه / کنایه: دل‌گرم بودن، دم سرد بودن / حسن تعلیل: ماه مرداد، گرمی‌اش

را از دل گرمی ما گرفته است - دی ماه، سردی خودش را از دل سردی ما گرفته است.

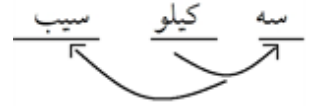
۱۶ الف) یکتا و بی‌همتا

ب) ایوان و مجازاً عمارت

پ) حالت خمیدگی و گنبدی شکل بودن

۱۷ روزگاری همه مردم یا کشورها به روم توجه داشتند ۰/۲۵ و از آن حساب می‌بردند (از قدرتش می‌ترسیدند)، ۰/۲۵، ص ۶۲

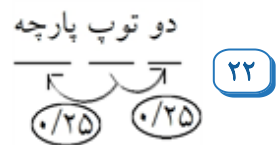
۱۸ رسم درست هر قسمت نمودار پیکانی (۰/۲۵ جمعاً ۰/۵ نمره) درس ۹ - ص ۶۰

۱۹ درس‌خوان‌ترین: صفت مضاف‌الیه. کتاب درس خوان‌ترین دانش آموز

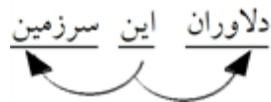
۲۰ جلد (۰/۲۵)

۲۱ در جمله‌ی «الف» واژه‌ی «تخته» ممیز است (۰/۲۵) در حالی که در جمله‌ی «ب» واژه‌ی تخته هسته‌ی گروه اسمی است. (۰/۲۵)

۲۲ جلد (۰/۲۵)

ب) شجاعانه

فوق‌العاده ← قید صفت

۲۳ الف) هم‌بستگی

ج) این، صفت مضاف‌الیه

۲۴ جامعه ← مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۲۵ چهار دستگاہ یخچال

۲۶ ششم ← صفت شمارشی

ابتدایی ← صفت بیانی

۲۷ کلاس

۲۸ فرسخ

تصویر جلد کتاب چنگی به دل نمی زند.
سفیدی ورق کاغذ در زیبایی نوشته مؤثر است.

